

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПРВ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

Жалба број 60266/14
Ирена СПИРОВСКА и Игор Спировски против
Република Северна Македонија

Европскиот суд за човекови права (Прв Оддел) заседавајќи на 12 Февруари 2019 година, во Совет составен од:

Tim Eicke, *Претседател*,

Jovan Plevski,

Gilberto Felici, судии,

и Renata Degener, *Заменик Секретар на Одделот*,

Имајќи ја предвид горенаведената жалба поднесена на 21 Август 2014 година,

Имајќи ги предвид наводите поднесени од тужената држава на 12 Јуни 2017 година барајќи Судот да ја отфрли жалбата од списокот на предмети, како и наводите на жалителот дадени во одговор,

Расправајќи, одлучи на следниов начин:

ФАКТИ И ПОСТАПКА

1. Жалителите, Г-ѓа Ирена Спировска (“првиот жалител”) и Г-дин Игор Спировски (“вториот жалител”), се државјани на Република Северна Македонија, родени 1960 година кои живеат во Скопје. Тие се сопружници. На вториот жалител му било одобрено самиот да се застапува и тој ги застапуваше двајцата жалители пред Судот.

2. Влада на Република Северна Македонија (“Владата”) беше првично застапувана од нејзиниот претходен агент Г-дин К. Богданов, подоцна наследен од Г-ѓа Д. Цонова.

3. Жалбата на жалителите согласно членот 1 од Протоколот бр.1 во врска со одбивањето на нивното барање за надомест поврзано со клеветата, беше доставена до Владата.

ПРАВО

4. Со писмо од 12 јуни 2017 година, Владата го извести судот дека предложила да се направи еднострана изјава во поглед на решавање на прашањето покренато со жалбата. Понатаму, побара Судот да ја отфрли жалбата во согласност со член 37 од Конвенцијата.

5. Изјавата го предвидува следново:

“... Владата би сакала да изрази - со еднострана изјава - признание дека во посебните околности на конкретниот случај, не се исполнети предусловите за правата на жалителите заштитени со членот 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата. Како резултат на тоа, Владата е подготвена да плати на секој од двајцата жалители, Игор Спировски и Ирена Спировска, сума од 2.700 евра (две илјади и седумстотини евра). Според свое видување, овој износ би претставувал соодветно обештетување и доволна компензација за прекршувањето на членот 1 од Протоколот бр. 1 дека ретроспективното одбивање на нивното конечно определено право да добијат надомест за клеветата ги повредило нивните права на сопственост, а со тоа и разумна сума во однос на квантумот во конкретниот случај во светло на судската пракса на Судот. Оваа сума е да ја покрие секоја материјална и нематеријална штета, како и трошоците и нема да бидат наплатени никакви даноци што може да се применат. Оваа сума ќе се плати на личната сметка на жалителите во рок од три месеци од денот на известувањето за одлуката на Судот согласно член 37 § 1 (в) од Конвенцијата.

... Во смисла на горенаведеното и во согласност со член 37 § 1 (в) од Конвенцијата, Владата, имајќи ги предвид условите од оваа изјава, би сакала да предложи дека околностите на конкретниот случај дозволуваат Судот да заклучи дека од „било која друга причина,, не е повеќе оправдано да се продолжи со разгледување на жалбата. Дотолку повеќе, што не постојат причини од општ карактер, како што е утврдено со членот 37 § 1 *in fine*, што би барало понатамошно разгледување на случаите во смисла на оваа одредба. Поради тоа, Владата го повикува Судот да ја отфрли жалбата од својот список на предмети. ”

6. Со писмо испратено до Секретаријатот на Судот, на 12 јули 2017 година, жалителите истакнале дека не се задоволни со условите од едностраната изјава. Тие наведоа дека предложениот износ не бил соодветен и доволен надомест за наводната повреда и дека изјавата не содржи признание дека повредата на нивните права била резултат на легислатива со ретроспективен ефект. Понатаму, тие сметаат дека природата на наводната повреда и фактот дека Владата не презела

обврска за измена на релевантното законодавство, ја оправдале потребата Судот да продолжи со испитувањето на нивниот случај.

7. Судот повторува дека член 37 од Конвенцијата предвидува во секој степен од постапката Судот може да одлучи да отфрли определена жалба од својот список на предмети каде што околностите укажуваат на еден од заклучоците специфицирани во (а), (б) или (в) од став 1 од овој член. Членот 37 § 1 (в) му овозможува на Судот конкретно да отфрли предмет од својот список доколку:

“од било која друга причина, чие постоење го утврдува Судот, не е повеќе оправдано да се продолжи со разгледувањето на жалбата”.

8. Исто така повторува дека во одредени околности, може да отфрли жалба според член 37 § 1 (в) врз основа на еднострана изјава од страна на тужената држава дури и ако жалителите сакаат разгледувањето на случајот да продолжи.

9. За таа цел, Судот ја испита изјавата во светло на принципите што произлегуваат од неговата судска пракса, особено од *Tahsin Acar* пресудата (*Tahsin Acar v. Turkey* (прелиминарни приговори) [ГЦ], бр. 26307/95, § § 75-77, ECHR 2003-VI; *WAZA Sp. z o. o. v. Poland* (dec.), бр. 11602/02, 26 јуни 2007 година; и *Sulwinska v. Poland* (dec.), бр. 28953/03, 18 септември 2007).

10. Судот во голем број случаи востановил своја пракса во однос на жалбите во врска со законските измени со ретроспективен ефект на штета на барањата за надомест на жалителите (види *Pressos Compania Naviera SA and Others v. Belgium*, 20 ноември 1995, § 43, Серија А бр. 332, *Maurice v. France* [GC], бр 11810/03, § § 89-94, ECHR 2005-IX и *Draon v. France* [GC], број 1513/03, § § 81-86, 6 Октомври 2005 година).

11. Судот забележува дека во конкретниот случај Владата експлицитно прифатила во својата еднострана изјава дека ретроспективното одбивање на барањата за компензација на жалителите ги повредило нивните права на сопственост. Понатаму, ги има во предвид специфичните околности на конкретниот случај, каде предметното законодавство имало ограничен опсег на примена.

12. Заради тоа, во смисла на природата на признанијата содржани во Владината изјава, како и предложената висина на надоместок - кој е во согласност со износите доделени во слични случаи - Судот смета дека повеќе не е оправдано да се продолжи со разгледувањето на жалбата (член 37 § 1 (в)).

13. Освен тоа, во светлината на горенаведените размислувања, а посебно со оглед на јасната и широка судска пракса на оваа тема, Судот се увери дека почитувањето на човековите права, како што е дефинирано во Конвенцијата и нејзините протоколи, не бара да продолжи со разгледување на жалбата. (Член 37 § 1 *in fine*).

14. Судот ги забележува модалитетите договорени од страна на тужената Влада за исплата на предложениот износ (види став 5 погоре). Во случај на неуспех да се изврши исплата во наведениот

период, ќе се плати проста камата за предметниот износ по стапка еднаква на најниската стапка за позајмени средства на Европската централна банка плус три процентни поени.

15. Судот нагласува дека, доколку Владата не ги исполни условите од својата еднострана изјава, жалбата може повторно да се стави на списокот на предмети во согласност со член 37 § 2 од Конвенцијата (види *Josipovic v. Serbia* (dec.), бр. 18369/07, 4 март 2008 година).

16. Понатаму, Судот истакнува дека има дискреционо право да доделува правни трошоци кога отфрла жалба (Правило 43 § 4 од Деловникот на Судот). Општите начела со кои се регулира надоместувањето на трошоците согласно Правилото 43 § 4 се во суштина истите според член 41 од Конвенцијата (види *Union of Jehovah's Witnesses and Others v. Georgia* (dec.), бр. 72874/01, 21 април 2015 година). Со други зборови, на жалителот може да му се додели износ во однос на трошоците само доколку тие биле всушност и неопходно направени и се разумни во однос на квантумот (види, меѓу другите власти, *Nikolova v. Bulgaria* [GC], бр. 31195/96, § 79, ECHR 1999-II, и *Donadze v. Georgia*, бр. 74644/01, § 48, 7 март 2006 година)

17. Во конкретниот случај, имајќи ги предвид документите што ги поседува и критериумите утврдени погоре, Судот смета дека е разумно да се додели, заедно на жалителите, сума од 650 евра (ЕУР) во однос на правните трошоци и направените трошоци во домашните постапки, плус било кој данок што може да се наплати на жалителите. Овој износ треба да се конвертира во националната валута на тужената држава според стапката што важи на денот на плаќањето.

18. Во смисла на горенаведеното, соодветно е случајот да се отфрли од списокот.

Поради овие причини, Судот, едногласно,

Ги зема предвид условите на изјавата на тужената влада според членот 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата и на модалитетите за обезбедување усогласеност со обврските наведени во неа;

Одлучи да ја отфрли жалбата од својот список на предмети во согласност со членот 37 § 1 (в) од Конвенцијата;

Одлучи

(а) дека тужената држава треба да им исплати на жалителите заедно, во рок од три месеци, 650 евра (шестстотини и педесет евра) плус било каков данок што може да се наплати спрема жалителите во врска со трошоците направени во домашните постапки, да се конвертираат во националната валута според стапката што важи на денот на исплатата;

(б) дека по истекот на горенаведените три месеци до исплатата, ќе се исплати единствена камата на горенаведените износи по стапка еднаква на најниската каматна стапка за позајмени средства на

СПИРОВСКИ против РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ОДЛУКА

Европската централна банка во текот на стандардниот период плус три процентни поени.

Изготвено на Англиски јазик и доставено во писмена форма на 14 Март 2019 година.

Renata Degener
Заменик Секретар

Tim Eicke
Претседател